



Svensk författningssamling

Lag om ändring i atomansvarighetslagen (1968:45)

Utfärdad den 14 juni 2018

SFS 2018:1323

Publicerad
den 29 juni 2018

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 17–19, 22, 23, 28–31 a och 33 §§ atomansvarighetslagen (1968:45) ska ha följande lydelse.

17 §² För innehavare av en atomanläggning i Sverige är ansvaret enligt denna lag begränsat till ett belopp som exklusive ränta och ersättning för rättegångskostnader

1. motsvarar 1 000 miljoner särskilda dragningsrätter för varje olycka, om innehavet avser en atomreaktor vars syfte är att utvinna energi, och

2. motsvarar 300 miljoner särskilda dragningsrätter för varje olycka, om innehavet avser en annan atomanläggning än en sådan som avses i 1 eller om olyckan inträffar under transport av atomsubstans.

När det gäller en atomanläggning för enbart framställning, behandling eller förvaring av obestrålat uran är ansvaret dock begränsat till ett belopp motsvarande 10 miljoner särskilda dragningsrätter för varje olycka. Det samma gäller för atomolyckor som inträffar under transport av sådant uran. Vid en atomolycka som inträffar under transport av atomsubstans avser anläggningshavarens ansvar enligt denna lag för andra skador än skador på transportmedlet inte i något fall ett lägre sammanlagt belopp än 10 miljoner särskilda dragningsrätter.

För innehavare av en atomanläggning utanför Sverige bestäms ansvarsbeloppet enligt anläggningsstatens lag.

Med uttrycket ”särskilda dragningsrätter” avses de av Internationella valutafonden använda särskilda dragningsrätterna. Omräkning från särskilda dragningsrätter till svenska kronor görs efter kursen den dag då atomolyckan inträffade. Vid omräkningen till kronor ska kronans värde beräknas i enlighet med den beräkningsmetod som Internationella valutafonden den dagen tillämpar för sin verksamhet och sina transaktioner.

18 § Om två eller flera anläggningssinnehavare är ansvariga för samma skada, svarar de solidariskt för skadeståndet med begränsning för var och en av dem till belopp som gäller för honom enligt 17 § första–tredje styckena. Om skadan har uppkommit under transport av flera partier atomsubstans på ett och samma transportmedel eller under tillfällig uppläggning i en och samma atomanläggning av flera partier atomsubstans under transport, är dock anläggningssinnehavarnas sammanlagda ansvar begränsad till det högsta belopp som gäller för någon av dem.

¹ Prop. 2017/18:244, bet. 2017/18:CU15, rskr. 2017/18:365.

² Senaste lydelse 2001:93.

Ansaret fördelas inbördes mellan anläggningsinnehavarna efter vad som är skäligt med hänsyn till varje anläggnings andel i skadans uppkomst och övriga omständigheter.

19 §³ Om det ansvarsbelopp som gäller enligt 17 § första–tredje styckena eller 18 § första stycket inte räcker till gottgörelse åt dem som är berättigade till ersättning, nedsätts deras ersättningar och därpå belöpande ränta med samma kvotdel.

Om det efter ett inträffat skadefall kan befaras att nedsättning enligt första stycket fordras, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordna, att ersättning tills vidare ska betalas med endast viss kvotdel.

22 §⁴ Innehavare av atomanläggning i Sverige ska ha en försäkring för att täcka sitt ansvar för atomskada enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i annan konventionsstat intill det ansvarsbelopp som gäller för innehavaren enligt 17 § första och andra styckena. Försäkringen ska godkännas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

Försäkringen får tas antingen

1. så att försäkringsbeloppet täcker ansaret för varje inträffande atomolycka, eller

2. så att försäkringen vid varje tidpunkt gäller för anläggningen med avtalat försäkringsbelopp efter avdrag för ersättning som försäkringsgivaren har att betala på grund av försäkringen.

Ansvar för skada under transport får täckas av särskild försäkring.

23 § I de fall som anges i 22 § andra stycket 1 ska försäkringsbeloppet motsvara minst det ansvarsbelopp som gäller för anläggningens innehavare enligt 17 § första och andra styckena. I de fall som anges i 22 § andra stycket 2 ska försäkringsbeloppet motsvara minst etthundra procent av ansvarsbeloppet i fråga om en sådan atomreaktor som avses i 17 § första stycket 1 och minst etthundratjugo procent av ansvarsbeloppet i andra fall. I försäkringsbeloppet inräknas inte ränta eller ersättning för rättegångskostnad.

Om försäkringen har tagits på det sätt som anges i 22 § andra stycket 2 och det inträffar ett försäkringsfall som kan antas ensamt eller i förening med tidigare försäkringsfall medföra nedskrivning av försäkringsbeloppet under det ansvarsbelopp som gäller för anläggningens innehavare, ska innehavaren snarast ta en tilläggsförsäkring som åter bringar försäkringen upp till det försäkringsbelopp som innehavaren ansvarar för enligt första stycket.

28 § Om den som enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat är berättigad till ersättning av en innehavare av atomanläggning i Sverige visar att ersättningen inte kunnat fås ut av anläggningsinnehavarens försäkringsgivare, betalas ersättningen av staten.

Ersättning enligt första stycket betalas inte med högre belopp än som svarar mot det ansvarsbelopp som gäller för anläggningsinnehavaren enligt 17 § första och andra styckena.

29 § Åvilar ansvar för atomskada innehavare av här i riket eller i annan stat som tillträtt tilläggskonventionen belägen atomanläggning, vilken används för fredliga ändamål och vid tiden för atomolyckan fanns upptagen på

³ Senaste lydelse 1982:1275.

⁴ Senaste lydelse 1982:1275.

den i artikel 13 i tilläggskonventionen nämnda listan, och är svensk domstol enligt 36 § behörig att pröva ersättningsanspråk mot anläggningsinnehavaren, ska, om det ansvarsbelopp som gäller enligt 17 § första–tredje styckena eller 18 § första stycket inte räcker till full ersättning eller om ersättning tills vidare utgår endast med viss kvotdel på grund av förordnande enligt 19 § andra stycket, gottgörelse av statsmedel beredas för atomskada som uppkommit

1. i Sverige eller annan stat som tillträtt tilläggskonventionen;
2. på eller över det fria havet ombord på fartyg eller luftfartyg som är registrerat i Sverige eller i annan stat som tillträtt tilläggskonventionen; eller
3. på eller över det fria havet i annat fall, om skadan tillfogats stat som tillträtt tilläggskonventionen eller medborgare i sådan stat, varvid dock ersättning för skada på fartyg eller luftfartyg betalas endast om detta vid tiden för atomolyckan var registrerat i stat som tillträtt tilläggskonventionen.

Vid tillämpning av första stycket likställs med medborgare i en stat som tillträtt tilläggskonventionen ett bolag, en förening eller ett annat samfund, stiftelse eller annan sådan inrättning, som är hemmahörande eller annars etablerad i en sådan stat. Som medborgare i en annan stat som tillträtt tilläggskonventionen än Sverige räknas även den som enligt lagen i sådan stat är att anse som stadigvarande bosatt i den staten och i fråga om rätt till ersättning enligt tilläggskonventionen jämföras med medborgare i samma stat.

30 §⁵ Ersättning av statsmedel enligt 29 § bestäms enligt de grunder som anges i 11 § första stycket, 12 och 13 §§ samt 17 § fjärde stycket.

Bestämmelserna i 15 § första stycket första punkten och tredje stycket om rätt till återkrav mot innehavare av atomanläggning ska tillämpas på motsvarande sätt beträffande rätt att av staten kräva åter vad som betalats ut med anledning av atomskada för vilken ersättning av statsmedel lämnas enligt 29 §.

31 §⁶ Det sammanlagda beloppet av de ersättningar som ska betalas till följd av en atomolycka, dels enligt 5–21 §§ samt 29 och 30 §§ av innehavare av atomanläggning och staten, dels enligt sådant avtal som avses i artikel 15 i tilläggskonventionen, är begränsat till ett belopp som exklusive ränta och ersättning för rättegångskostnader motsvarar

1. 1 125 miljoner särskilda dragningsrätter, om innehavarens ansvar är begränsat till 1 000 miljoner särskilda dragningsrätter enligt 17 § första stycket 1, och

2. 425 miljoner särskilda dragningsrätter i övriga fall.

Med uttrycket ”särskilda dragningsrätter” avses de av Internationella valutafonden använda särskilda dragningsrätterna. Förs talan om ersättning, ska de särskilda dragningsrätterna räknas om till svenska kronor efter kursen den dag då olyckan inträffade, om det inte för en viss olycka fastställs en annan dag genom överenskommelse mellan de stater som tillträtt tilläggskonventionen. Vid omräkning till svenska kronor ska kronans värde beräknas i enlighet med den beräkningsmetod som Internationella valutafonden tillämpar för sin verksamhet och sina transaktioner.

Om det belopp som med tillämpning av första och andra styckena står till förfogande för ersättning av statsmedel enligt 29 och 30 §§ inte räcker för att ersätta skadorna, sätts ersättningarna och räntan på ersättningarna ned

⁵ Senaste lydelse 1982:1275.

⁶ Senaste lydelse 2001:93.

med samma kvotdel. Om det efter ett inträffat skadefall kan befaras att nedsättning fordras, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordna att ersättning tills vidare ska betalas med endast viss kvotdel.

31 a §⁷ Om en innehavare av en atomanläggning här i landet är ansvarig för en atomskada för vilken ansvaret är begränsat enligt 17 § första stycket 2 eller andra stycket, och det sammanlagda beloppet av de ersättningar som ska betalas enligt de bestämmelserna och 18 § första stycket samt av statsmedel enligt 29–31 §§ eller annars enligt tilläggskonventionen inte räcker till full ersättning för uppkommen skada, betalas ytterligare ersättning för skada som har uppkommit

1. här i landet,
2. i Danmark, Finland eller Norge,
3. annars ombord på ett fartyg eller ett luftfartyg som är registrerat i Sverige, Danmark, Finland eller Norge, eller
4. på annat ställe, om skadan har tillfogats svensk medborgare eller svensk juridisk person.

Ersättning enligt första stycket betalas också för skada i en annan stat som har tillträtt tilläggskonventionen i samma utsträckning som ersättning i den staten skulle betalas för atomskada som uppkommer i Sverige.

Det sammanlagda beloppet av de ersättningar som ska betalas till följd av en atomolycka, dels enligt 5–16 §§, 17 § första stycket 2 och andra–fjärde styckena, 18–21 §§ och 29–31 §§ av innehavare av atomanläggning och staten, dels enligt ett sådant avtal som avses i artikel 15 i tilläggskonventionen, dels av staten enligt första och andra styckena, är begränsat till sex miljarder kronor. I beloppet inräknas inte ränta eller ersättning för rättegångskostnader.

I fråga om ersättning enligt första och andra styckena har 30 § motsvarande tillämpning.

Om det belopp som med tillämpning av tredje stycket står till förfogande för gottgörelse av statsmedel inte räcker till ersättning för skadorna, nedsätts ersättningarna och därpå belöpande ränta med samma kvotdel. Om det efter ett inträffat skadefall kan befaras att nedsättning fordras, kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer förordna att ersättning tills vidare ska betalas med endast viss kvotdel.

33 §⁸ Om det ansvarsbelopp som gäller enligt 17 § första och andra styckena eller 18 § första stycket eller motsvarande bestämmelse i annan konventionsstats lag och ersättning av statsmedel som betalas enligt 29–31 §§ eller i övrigt enligt tilläggskonventionen samt enligt 31 a § inte räcker till full ersättning för uppkommen skada, bereds gottgörelse av statsmedel enligt grunder som fastställs i särskild lag. Sådan gottgörelse lämnas i här avsedda fall även i tillägg till ersättning som betalas enligt 32 § för här i riket uppkommen skada, om sådan ersättning nedsatts enligt 32 § andra stycket första punkten. Gottgörelse som nu nämnts lämnas även i fall då ersättning tills vidare utgår endast med viss kvotdel på grund av ett förordnande enligt 19 § andra stycket, 31 § tredje stycket andra meningen eller 31 a § femte stycket andra meningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁷ Senaste lydelse 2001:353.

⁸ Senaste lydelse 1982:1275.

KAROLINA SKOG

Susanne Gerland
(Miljö- och energidepartementet)